

Gairmscoil na bPiarsach

Ros Muc, Co. na Gaillimhe

71380n

Tuairisc féinmheastóireacht

Réimse meastóireacht-litearthacht na Gaeilge

Treimhse mheastóireacht: Méan fómhair 2014-Meitheamh 2015

Dáta éisiúna na tuairisce: 3/09/14

Tuairisc Féinmheastóireachta Scoile

1. Réamhtra

1.1 Fócas na meastóireachta

Rinneadh féinmheastóireacht scoile ar theagasc agus ar fhoghlaim i nGairmscoil na bPiarsach ó Eanáir 2014 go Bealtaine 2014. Le linn na meastóireacht, rinneadh meastóireacht ar theagasc agus ar fhoghlaim sna hábhair go léir agus díriodh ar scolairí i mbliain 1 ar dtús agus ansin déanadh roinnt anailís ar scolairí sa chuid eile den sraith shóisearach agus sa sraith shinsearach. I rith an phróiseas, roghnaíodh Litearthacht na Gaeilge mar fhócas na meastóireachta le scolairí na Gairmscoile i mbliain 1 agus bliain 2. Seo tuairisc ar moltaí na meastóireacht sin.

Nóta: Maidir leis an bPléan DEIS agus scolairí eile na scoile, leanfar ar aghaidh leis an dea-chleachtais ins na ranganna úd.

1.2 Comhthéacs na scoile

Is scoil mheasctha í Gairmscoil na bPiarsach atá páirteach sa scéim DEIS ó 2007. De bharr gur ceantar faoi míbhuntáiste é Rosmuc agus dá réir gur scoil DEIS muid, cuirtear Clár an teastas Shóisearaigh ar fáil chomh maith le bheith mar chuid den eagraíocht Clár Cricochníú Scoile. Bunaíodh an scoil sa mbliain 1934 faoi choimirce Coiste Ghairmoideachas Chontae na Gaillimhe. Tá 87 scoláire ag freastal ar an scoil anois. Tá 5 bhunscoil friothálach againn sa cheantar.

Is í an Ghaeilge príomhtheanga chumarsáide na scoile. Cuirtear an-bhéim ar an nGaeilge mar theanga chaidrimh na foirne, na scolairí agus pobal na scoile. Múinteoir gach ábhar trí mhéan na Gaeilge (seachas an Bhéarla) agus úsáidtear an Ghaeilge ar gach ócáid scoile laistigh agus lasmuigh den scoil.

Leanann gach scoláire cúrsa trí bliana sa tsraith shóisearach agus dhá bhliain sa tsraith shinsearach. Cuirtear an-bhéim ar fheasacht chultúir, oidhreacht agus teanga gach scoláire chomh maith le scileanna pearsanta, comhoibríochas agus cur i láthair a fhorbairt i rith na blianta ar scoil.

Glacann scolairí sa tsraith shóisearach agus sa tsraith shinsearach páirt ghníomhach i réimse leathan imeachtaí scoile: foirne peile, liathróid lámhe oilimpeach, obair charthanachta, ceoldráma bhliantúil na scoile, iris scoile, comórtas áitiúla, seachtain an chairdeas, seachtain na h-aclaíochta, seachtain an Mhata agus seachtain na h-Eolaíochta.

Rinne an Chigireacht cur i láthair ar an bhFéinmheastóireacht Scoile i mí na Nollag 2012, pléadh an próiseas Féinmheastóireacht Scoile ag cruinniú foirne i mí Eanáir 2013 agus tugadh cuireadh do na múinteoirí meitheal oibre a chur le chéile. Tháinig an mheitheal oibre le chéile (Príomhoide, Gairmtreoraí, Comhordaitheoir Clár agus múinteoir teagmhalaí baile) agus tógadh cinneadh ceistneoirí féinmheastóireachta scoile a dháileadh ar scolairí bhliain 1 2013/14. Déanadh anailís ar an t-eolas seo a leanas:

1. torthaí tastálacha litearthacht agus Uimhríoch (WRAT agus GRT) scolairí bliain 1 2013/14
2. torthaí na dtástálacha caighdeánacha óna bunscoileanna
3. torthaí Triail Dhroim Chonrach don léitheoireacht Ghaeilge bliain 2 2013/14
4. torthaí scrúduithe scoile 2013/14

5. torthaí scrúduithe stáit le trí bliana anuas
6. suirbhé le scoláirí an chéad bhliain 2013/14 agus a gcuid tuismitheoirí
7. suirbhé ar mhúinteoirí na scoile agus anailís SCOT

Ba í aidhm na h-anailíse seo ná fios a fháil ar láidreachtaí an scoile maraon le aghaidh a thabhairt ar laigeachtaí na Gairmscoile.

Cuireadh torthaí na gceistneoirí agus na scrúduithe faoi bhráid na múinteoirí ag cruinniú foirne i mí an Bhealtaine 2014 agus tugadh deis do na múinteoirí na torthaí a phlé mar fhoireann.. Chuaigh na múinteoirí i mbun oibre ar na torthaí éagsúla, breathnaíodh ar an critéir mheastóireachta sna Treoirlínte FMS agus bhí plé oscailte ina dhiaidh sin ar na tátail faoi na trí théama:Torthaí Foghlama, Eispéiris Foghlama agus Cleachtas Múinteoirí. Mar chuid den phlé seo , rinne an fhoireann cinneadh díriú ar scileanna Litearthacht mar chéad chéim den phróiseas féinmheastóireachta.

2. Na tátail

Seo a leanas cáilíocht an chleachtas maidir leis na trí fhóthéamaí meastóireachta:

Torthaí foghlama:

- Rinne gach rannóg ábhar anailís ar scrúduithe an Teastais Shóisearaigh agus na hArdteistiméireachta agus chonacthas gur éirigh go maith lenár scoláirí go h-airíthe i scrúdú na hArdteiste. Táimid ós cionn an mhéain náisiúnta i ngach ábhar maidir le torthaí agus go maith ós cionn an mhéain náisiúnta i roinnt ábhair san Ardteistiméireachta. Tá an scoil ar an iomlán sásta leis an líon scoláirí a roghnaíonn an paipéar ardleibhéal ag an Ardteist. Coimeádtar tuairisc den anailís seo sna pléanna ábhar agus déanfar anailís inmhéanach ó bhliain go bliain ar ghnóthachtáil na scoláirí inár scoil agus ar na leibhéil a roghnaítear mar chuid den athbhreithniú rialta ar an bPléan DEIS.
- Déanadh anailís chomh maith ar thorthaí na scoláirí ins na scrúduithe scoile a bhíonn acu go foirméalta ceithre uair sa bhliain. Cé go mbíonn tairbhe lena scrúduithe, tugadh faoi deara de bharr amchlárú na scrúduithe go mbíonn an t-aischothú a thugar don scoláire go minic i dtaobh torthaí na scrúduithe fágtha rófhada.
- Bailíodh torthaí na dtástálacha caighdeánacha óna bunscoileanna agus in éineacht lenár dtaistéalacha(WRAT agus GRT) féin a dhéantar le scoláirí bliain 1 ar Mhata, litriú agus leitheoireacht,tugtar eolas riachtanach do fhoireann na scoile agus go h-airíthe don fhoireann tacaíocht foghlamtha faoi laigeachtaí ghasúir ar leith. Déantar i nGairmscoil na bPiarsach na tástálacha céanna seo leis na scoláirí ag deireadh bliain 1, deireadh bliain 2 agus deireadh bliain 3. Is í an Gairmtreoraí a dhéanann na tástálacha agus cuirtear aiseolas ina thaobh ar fáil don rannóg tacaíocht foghlamtha agus do mhúinteoirí Chláir an Teastas Shóisearaigh.
- Ghlac an scoil páirt sa scoilbhliain 2013/14 sa Triail Fhíolótach do Thriail Ghaeilge Dhroim Chonrach do dhaltá sa dara bliain.Déanadh anailís ar fhoclóir agus ar thuiscint sa nGaeilge.Chonacathas as an scór scoláire atá sa rang gur ghnóthaigh leath acu ós cionn 50% ar thuiscint agus ar fhoclóir.
- Tugadh ceistneoir do mhúinteoirí, scoláirí agus tuismitheoirí bliain 1.Dúirt 100% de na tuismitheoirí gur aontaigh siad nó gur aontaigh siad go láidir go raibh ag éirí go maith lena ngasúr ar scoil.

Eispéiris Foghlama:

- Dúirt 88% de na scoláirí gur chabhraigh nótaí scríofa an mhúinteora lena bhfoghlaim.
- Dúirt 88% de na scoláirí gur chabhraigh obair phraictiúil leo agus iad ag foghlaim.
- Ní raibh an ceatadán chomh ard i measc scoláirí i leith tairbhe obair ghrúpa.
- Luaigh 55% easpa ama mar dheacracht agus iad ag breacadh síos nótaí.
- Leiríodh deacracht i measc scoláirí chomh maith agus iad ag breacadh síos nótaí agus an múinteoir ag caint ag an am céanna.
- Chuir leath de na scoláirí a thóg an suirbhé in iúl nár thaitin leitheoireacht i nGaeilge leo.
- Bhain 83% tairbhe agus sult as a bheith ag léamh i mbéarla.
- Léirigh 76% de na tuismitheoirí go raibh siad sásta leis an méid obair bhaile a fhaigheann a páiste.

Cleachtais múinteoirí:

- Léirigh 88% de na scoláirí gur mhaith leo éagsúlacht modhanna múinteoireacht a fheicéal.
- Dar leis na múinteoirí is cabhair mhór í an teicneolaíocht mar achmhainn theagaisc agus foghlamtha sa rang. Léirigh roinnt de na múinteoirí chomh maith an tábhacht mar áis foghlamtha 'youtube' a bheith ar fáil ar scoil.
- Léirigh 84% de na tuismitheoirí go raibh caighdeán ard múinteoireacht sa scoil.
- Chuir na múinteoirí in iúl an tábhacht dar leo atá le nótaí scríofa, a bheith ag usáid íomhanna sa rang, obair bhaile rialta agus deis a thabhairt do scoláirí ceisteanna a chur.
- I measc na níthe a chuireann isteach ar mhúineadh sa rang, tá mí-eagar na scoláirí agus easpa obair bhaile.
- Cuireadh in iúl gur mhaith le múinteoirí go mbainfí níos mó usáid as an leabharlann.
- Ba mhaith le múinteoirí níos mó deiseanna i gcóir cruinnithe rannóg.
- Luadh i bhfreagraí na múinteoirí gur chóir laghdú ar an méid páipéarachais ionas go féidir le múinteoirí níos mó am a chaitheamh ag diriú isteach ar na scoláirí agus forbairt a dhéanamh ar modhanna teagaisc.

3. Dul chun cinn a rinneadh ar spriocanna feabhsúcháin litearthachta a aithníodh roimhe seo:

Mar chuid de phléan DEIS na scoile, tá roinnt spriocanna feabhsúcháin litearthachta curtha i bhfeidhm ag an scoil agus bunaithe ar an anailís a déanadh tá éifeacht dearfach ag an gcur chuige seo ar dhul chun litearthacht scoláirí na scoile seo. I measc na mbeartais siúd, tá:

- Rang amháin sa tseachtain leitheoireacht don chéad agus don dara bliain.
- Am curtha go leataobh do scoláirí chun dul chuig an leabharlann.
- 'Reading challenge'.
- Postaeir agus leabhair eochairfhocail a n-úsáid sna ranganna.
- 'Drop everything and read' ceithre uaire sa bhliain
- Ranganna tacaíocht foghlamtha bliain 1-5
- Ranganna breise i ndiaidh na scoile

4. Achoimre ar thátail na féinmheastóireachta scoile

4.1 Tá laidreachtaí ag ár scoil sna hachair seo a leanas:

- tá formhór na scoláirí inár scoil ag gnóthú torthaí os cionn an mheáin naisiúnta sna scrúduithe stáit agus sna tástalacha caighdeánacha a reáchtáladh. I bhformhór na n-ábhair, tá na scoláirí ag déanamh na leibhéil is feiliúnaí dhóibh sna scrúduithe stáit.
- tá cur chuige láidir foirne againn maidir le comhoibriú sna rannóga ábhar agus i malartú dea-chleachtas.
- tá tuiscint mhaith ag an bhfoireann teagaisc agus meon dearfach acu i leith na féinmheastóireachta scoile agus i leith scileanna litearthachta na scoláirí a chur chun cinn.
- tá tacaíocht láidir againn ó na tuismitheoirí. Léirigh 84% de na tuismitheoirí go raibh caighdeán ard múinteoireacht sa scoil agus d'aontaigh 100% acu go raibh ag éirí go maith lena páistí sa scoil.
- tá scoláirí gníomhach dearfacha againn inár scoil a ghlacann páirt i réimse leathan imeachtaí agus go ginearalta a thapaíonn deiseanna a chabhraíonn leis an bhforbairt phearsanta, intleachtúil agus shóisialta.

4.2 Tá na hachair seo a leanas ina **dtosaíochtaí feabhsúcháin**:

- Saibhreas na Gaeilge i measc na scoláirí a fhorbairt ó thaobh scríobh agus labhairt. Déanfar é seo ar na bealaí seo a leanas:
 1. eochairfhocail a n-usáid go forleathan ins na h-ábhair ar fad
 2. an scrudú béil Gaeilge a dhéanamh don teastas shóisearach
 3. scrudú béil a bheith mar chuid de scrúduithe scoile
 4. comórtais litriú a n-eagrú
 5. Duais an Phiarsach- duais bhliantúil don scoláire is fearr a chuireann an ghaeilge chun cinn sa scoil
- Líon na scoláirí a thugann faoi chúrsaí ardleibhéil TS agus AT i roinnt ábhair a mhéadú ionas go bhfuilimid os cionn an mhéain náisiúnta ó thaobh leibhéil de i ngach ábhar.
- cur chuige scoile uile maidir le h-obair bhaile, monatóireacht ar obair bhaile agus spriocdhátaí oibre/tionscainmh a chur chun cinn.
- Modhanna difriúla teagaisc a chur chun cinn sa rang go h-airíthe ar an bhfoghlaim chomhoibritheach,
- Cúrsaí meantóireacht a fhorbairt sa scoil.
- feasacht agus cumas na scoláirí maidir le scileanna eagrúcháin, foghlama agus staidéir a fhorbairt.
- athbhreithniú a dhéanamh ar modhanna scrúduithe scoile do scoláirí bliain 1 2014/15.

4.3 Ní mór aghaidh a thabhairt ar na riachtanais reactúla agus rialachais seo a leanas:

- Polasaí Measúnaithe
- Forbairt an Phlean scoile
- Ráiteas Sláinte agus sábhailteachta
- Plean treorach scoile uile